

Blok wschodni w latach 60. i 70.

1. Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Minęło jeszcze wiele lat, zanim człowiek rzeczywiście ruszył na jego [tj. Księżycu] podbój. Motywy tych działań niewiele miały wspólnego z poezją i romantycznymi wizjami. Były elementem zimnowojennego wyścigu, jednym z frontów, na którym toczyła się walka o dominację we współczesnym świecie. Liderem obozu gromadzącego kraje Zachodu były Stany Zjednoczone. Amerykanie zakończyli II wojnę światową w przekonaniu o wyższości „American way of life” [amerykańskiego stylu życia], wyrażającej się w wierze, że polityczny i gospodarczy system Stanów Zjednoczonych jest najlepszy, a amerykańska nauka i technika gwarantują bezpieczeństwo i pokój. [...] Pierwszy wielki szok Amerykanie przeżyli w 1957 roku. Oto Rosjanie wystrzelili jako pierwsi raketę ze sztucznym satelitą Ziemi, słynnym Sputnikiem. Szok nie polegał jednak na tym, że Rosjanie pierwsi „zdobędą” kosmos.

Sputnik był spektakularnym dowodem, że Związek Radziecki dysponuje skuteczną technologią umożliwiającą przenoszenie głowic nuklearnych w dowolne miejsce na globie. Oczywiście, wystrzelenie Sputnika było nie tylko komunikatem dla Pentagonu. W wyborze kosmosu jako miejsca technologicznych zmagania krył się jeszcze inny zamysł. W latach pięćdziesiątych nie mniej istotnym niż siła czynnikiem w uprawianiu polityki był narodowy prestiż. Kończyła się właśnie epoka kolonialna, powstawały dziesiątki nowych państw szukających drogi politycznego i ekonomicznego rozwoju. Wówczas jeszcze hasła komunizmu nie były skompromitowane, a pierwszeństwo Związku Radzieckiego w kosmosie jasno dowodziło wyższości planowej gospodarki socjalistycznej nad „kapitalistycznym chaosem”.

E. Bendyk, Wielki Skok,

Wstaw znak „x” w kratki obok zdań prawdziwych.

☐	<i>Rosjanie jako pierwsi umieścili głowicę nuklearną w przestrzeni kosmicznej.</i>
☐	<i>Podbój kosmosu był elementem zimnej wojny.</i>
☐	<i>Amerykanie jako pierwsi wystrzelili raketę ze sztucznym satelitą Ziemi.</i>
☐	<i>Wystrzelenie Sputnika wzbudziło niepokój w amerykańskim sztabie wojskowym.</i>
☐	<i>Stany Zjednoczone obawiały się radzieckich sukcesów w podboju kosmosu z powodu możliwości utraty prestiżu wśród narodów świata.</i>

2. Wpisz w kratki numery od 1 do 7, tak aby wydarzenia ułożyły się w kolejności chronologicznej.

☐	lądowanie na Księżycu
☐	praska wiosna
☐	kryzys kubański
☐	lewicowa rewolucja w Nikaragui
☐	pucz wojskowy Augusta Pinocheta w Chile
☐	wybór na I sekretarza KPZR Leonida Breżniewa
☐	porozumienie o nierozprzestrzenianiu broni atomowej

3. Zapoznaj się z ilustracją i wykonaj polecenia.

Karykatura z okładki radzieckiego czasopisma satyrycznego „Krokodyl” z 1960 r. Po prawej stronie znajduje się napis w języku rosyjskim: „Trzeba przygwoździć winnych prowokacji do słupa hańby” (cytat pochodzi z przemówienia wygłoszonego przez Nikitę Chruszczowa na zakończenie sesji Rady Najwyższej ZSRR). Na czapce wojskowej widnieje słowo: „Pentagon”.

A. Określ, co przedstawia rysunek.

.....

B. Podaj nazwę wydarzenia politycznego z lat 60. XX w., do którego może nawiązywać rysunek.

.....

4. Zaznacz "X" odpowiednie cechy rządów charakterystyczne dla podanych przywódców ZSSR. Wykorzystaj tekst podręcznika.

Cecha rządów	Nikita Chruszczow	Leonid Breżniew
próba włączenia Jugosławii do bloku państw podporządkowanych Moskwie		
utrzymywanie sporu między komunizmem i kapitalizmem		

